T091 ATĐ 3 (37) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q34-Tạp Uẩn-Luận về Ái Kính

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 34

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 34

LUAÄN VEÀ AÙI KÍNH (Phaàn 6)

Nhö trong kinh noùi: “Coù hai söï bieát khaép (bieán tri), ñoù laø trí bieát khaép vaø ñoaïn bieát khaép”... cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì phaân bieät roäng veà nghóa trong kinh. Nghóa laø trong kinh noùi: “Coù hai söï bieát khaép, ñoù laø trí bieát khaép vaø ñoaïn bieát khaép.” Trong kinh tuy noùi ra nhö vaäy, nhöng khoâng bieän giaûi roäng veà nghóa aáy, kinh laø nôi nöông öïa caên baûn cuûa Luaän naøy, nhöõng ñieàu trong kinh khoâng giaû thích thì luaän naøy ñeàu caàn phaûi giaûi thích roäng ra. Laïi nöõa, tröôùc ñaây ñaõ noùi ñoaïn tröø caùi bieát veà caùc Thuû, maø khoâng phaân bieät veà nghóa ñoaïn tröø caùi bieát ñoái vôùi caùc Thuû, nay caàn phaûi phaân bieät cho neân soaïn ra luaän naøy. Hoûi: Theá naøo laø trí bieát khaép? Ñaùp: Caùc trí Kieán minh giaùc hieän quaùn, ñoù goïi laø trí bieát khaép. Trong naøy, caùc teân goïi cuøng hieån baøy neân nghóa, bôûi vì Luaän chuû cuûa baûn luaän naøy ñoái vôùi caùc nghóa cuûa caùc chöõ coù ñöôïc söï kheùo leùo taøi tình cho neân ñöa ra caùch noùi, ñoù laø ñoái trò vôùi khoâng bieát gì cho neân goïi laø Trí, ñoái trò vôùi aùc kieán cho neân goïi laø Kieán, ñoái trò vôùi voâ minh cho neân goïi laø minh, ñoái trò vôùi giaùc cho neân goïi laø giaùc, ñoái trò vôùi hieän quaùn cho neân goïi hieän quaùn. Hoûi: Trong naøy laø noùi ñeán nhöõng trí naøo cuõng goïi laø trí bieát khaép? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Chæ noùi ñeán voâ laäu, noùi ñeán hieän quaùn. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø theá tuïc trí maø coù theå goïi laø hieän quaùn. Laïi coù ngöôøi noùi: Noùi chung caø trí höõu laäu, voâ laäu ñeàu goïi laø trí bieát khaép. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì bieát khaép caùc phaùp trong kinh phaàn nhieàu noùi laø Theá tuïc trí.

Hoûi: Leõ naøo Theá tuïc trí cuõng goïi laø hieän quaùn chaêng? Ñaùp: Quaùn saùt roõ raøng laø nghóa cuûa hieän quaùn. Trong Theá tuïc trí, coù naêng löïc quaùn saùt roõ

raèng caùc phaùp thì cuõng goïi laø hieän quaùn, chöù khoâng phaûi voâ laäu ñöôïc goïi laø hieän quaùn. Bôûi vì trong kinh Thaønh duï coù noùi nhö vaäy: “Luùc Ta chöa chöùng ñöôïc Tam-boà-ñeà, hieän quaùn ñuùng nhö thaät veà Sinh duyeân Laõo töû, chöù khoâng phaûi laø luùc chöa chöùng ñöôïc Tam-boà-ñeà maø ñaõ coù hieän quaùn veà duyeân khôûi, vôùi trí voâ laäu chaân thaät coù theå goïi laø hieän quaùn.” Vì vaäy cho neân bieát coù Theá tuïc trí cuõng goïi laø hieän quaùn. Hoûi: Theá tuïc trí nhö theá naøo cuõng goïi laø trí bieát khaép? Ñaùp: Tröø ra thaéng giaûi taùc yù töông öng vôùi Theá tuïc trí, coøn laïi Vaên-tö-tu quaùn saùt töï töôùng, coïng töôùng, nhöõng Theá tuïc trí raát roõ raøng aáy cuõng ñöôïc goïi laø hieän quaùn, cuõng goïi laø trí bieát khaép. Vaên maø thaønh tueä, nhö quaùn veà töï töôùng vaø coäng töôùng cuûa möôøi taùm giôùi... Tö maø thaønh tueä, nhö trì töùc Nieäm, boán nieäm truù... Tu maø thaønh tueä, nhö Noaõn Ñaûnh Nhaãn Theá ñeä nhaát phaùp... Nhöõng tueä naøy vaø tueä voâ laäu ñeàu goïi laø trí bieát khaép. Hoûi: Theá naøo laø ñoaïn bieát khaép? Ñaùp: Caùc tham vónh vieãn ñoaïn tröø, saân si vónh vieãn ñoaïn tröø, taát caû phieàn naõo vónh vieãn ñoaïn tröø, ñoù goïi laø ñoaïn bieát khaép. Hoûi: Ñoái vôùi caûnh sôû duyeân coù theå bieát khaép cho neân thieát laäp söï bieát khaép, goïi laø ñoaïn thì khoâng coù sôû duyeân vaø taùc duïng cuûa bieát khaép, vì sao goïi laø bieát khaép? Ñaùp: Ñoaïn laø quaû cuûa trí cho neân cuõng goïi laø bieát khaép. Nhö A-la- haùn laø quaû cuûa Giaûi, cho neân cuõng goïi laø Giaûi; Thieân nhaõn thieân nhó laø quaû cuûa Thoâng, cho neân cuõn goïi laø Thoâng, saùu xöù beân trong ñeàu laø quaû cuûa Nghieäp, cho neân goïi laø Nghieäp voán coù. Trong naøy cuõng nhö vaäy, ñoaïn laø quaû cuûa trí thì cuõng goïi laø bieát khaép. Hoûi: Do tu maø ñoaïn thì ñoaïn laø quaû cuûa trí, cho neân coù theå noùi laø bieát khaép; do kieán maø ñoaïn thì ñoaïn Xaõ laø quaû cuûa Nhaãn, vì sao goïi laø bieát khaép. Ñaùp: Toân giaû Taêng-giaø-phieät-ñoâ noùi raèng: “Ñaây laø quaû cuûa Tueä cho neân goïi laø bieát khaép. Nghóa laø bieát khaép coù hai loaïi: 1. Laáy tueä laøm taùnh. 2. Laáy trí laøm taùnh.” Vò aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, bôûi vì trong kinh chæ coù hai söï bieát khaép: 1. Trí bieát khaép.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 34 610

2. Ñoaïn bieát khaép. Trí bieát khaép laáy trí laøm töï taùnh, ñoaïn bieát khaép laáy ñoaïn laøm töï taùnh, ñoaïn laø quaû cuûa trí cho neân goïi laø bieát khaép, chöa heà coù nôi naøo noùi laø tueä bieát khaép, bôûi vì bieát khaép laø teân goïi veà taùc duïng cuûa trí. Hieáp toân giaû noùi: Neân noùi ñoaïn naøy goïi laø Xaõ bieát khaép, bôûi vì xaõ boû sinh töû maø ñöôïc ñoaïn naøy.” Toân giaû ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Neân noùi ñoaïn naøy goïi laø lyù bieát khaép, bôûi vì thaáy roõ nghóa lyù toái thaéng cuûa phaùp toái thaéng, ñaït ñöôïc ñoaïn toái thaéng cöùu caùnh naøy” Hai caùch noùi naøy ñeàu laø Baát lieãu nghóa, bôûi vì caû hai khoâng giaûi thích veà ñoaïn goïi laø bieát khaép. Toân giaû Phaät Hoä ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Ñoaïn tuy ñoái vôùi caûnh khoâng coù taùc duïng cuûa söï bieát khaép, nhöng döïa theo töôùng maø noùi thì cuõng goïi laø bieát khaép. Nhö maét cuûa quaù khöù, vò lai, tuy khoâng coù thaáy saéc nhöng döïa theo töôùng maø noùi coù theå goïi laø maét, tai cho ñeán yù vaø caùc taâm sôû.., neân bieát cuõng nhö vaäy. ÔÛ ñaây cuõng nhö vaäy, ñoaïn laø töôùng

cuûa trí cho neân goïi laø bieát khaép” Caùch noùi aáy phi lyù, nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì ñoaïn naøy luoân luoân khoâng coù taùc duïng cuûa söï bieát khaép. Coù sö khaùc noùi: Do nhaãn maø ñoaïn thì ñoaïn laø quaû cuûa theá tuïc trí, cho neân cuõng goïi laø bieát khaép. Caùch noùi aáy phi lyù, bôûi vì töø coõi Duïc cho ñeán Voâ sôû höõu xöù, thì söï vieäc coù theå nhö vaäy, nhöng trong ñòa Höõu ñaõnh thì ñoaïn do kieán maø ñoaïn, laøm theá naøo coù theå noùi laø quaû cuûa Theá tuïc trí, bôûi vì theá tuïc trí ôû ñòa aáy khoâng coù taùc duïng vónh vieãn ñoaïn tröø. Vaõ laïi, phaàn vò dò sinh luùc duøng ñaïo theá tuïc ñeå ñoaïn do kieán maø ñoaïn thuoäc taùm ñòa döôùi thì chöa goïi laø bieát khaép, ñeán luùc phaàn vò Kieán ñaïo thieát laäp söï bieát khaép thì khoâng coù Theá tuïc trí, laøm theá naøo noùi laø quaû cuûa Theá tuïc trí? Laïi coù ngöôøi noùi: Do kieán maø ñoaïn thì ñoaïn laø quaû Si duïng cuûa trí voâ laäu, cho neân cuõng goïi laø bieát khaép. Nghóa la trí voâ laäu thì ñoaïn ñaïo voâ giaùn thöù saùu cuûa coõi Duïc thì luùc cöùng quaû Nhaát lai, ñaït ñöôïc taát caû ñoaïn do kieán maø ñoaïn thuoäc ba coõi; ñoaïn do tu maø ñoaïn saùu phaåm cuûa coõi Duïc, laø quaû Nhaát lai; duøng trí voâ laäu ñeå ñoaïn ñaïo voâ giaùn thöù chín cuûa coõi Duïc thì luùc chöùng quaû Baát hoaøn, ñaït ñöôïc taát caû ñoaïn do kieán maø ñoaïn thuoäc ba coõi,vaø ñaït ñöôïc ñoaïn do tu maø thuoäc coõi duïc, laø quaû Baát hoaøn. Luùc ñònh Kim cang duï hieän tröôùc maét, ñaït ñöôïc taát caû ñoaïn do kieán tu maø ñoaïn thuoäc ba coõi , laø quaû A-la-haùn. Vì vaäy ñoaïn aáy cuõng goïi laø bieát khaép. Ngöôøi aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, bôûi vì saùu söï bieát

khaép cuûa kieán ñaïo seõ khoâng phaûi laø bieát khaép. Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Nhaãn laø quyeát thuoäc cuûa trí, laø chuûng toäc cuûa trí cho neân cuõng goïi laø trí; ñoaïn laø quaû cuûa trí cho neân goïi laø bieát khaép. Nhö ngöôøi sinh ra trong doøng doõi Kieàu-ñaép-ma thì goïi laø Kieàu-ñaùp-ma. ÔÛ ñaây cuõng thuaän theo nhö vaäy. Hoûi: Ñoaïn neân Thaân kieán cuõng goïi laø bieát khaép, vì sao laïi noùi caùc tham vónh vieãn ñoaïn tröø cho ñeán taát caû phieàn naõo vónh vieãn ñoaïn tröø thì goïi laø ñoaïn bieát khaép? Ñaùp: Tuy ñoaïn ñöôïc kieát maø cuõng goïi laø bieát khaép, nhöng trong naøy noùi veà söï bieát khaép vieân maõn bôûi vì taát caû caùc kieát khoâng coøn môùi goïi laø ñoaïn bieát khaép vieân maõn. Laïi nöõa, Ñöùc Theá Toân coù luùc ñoái vôùi trí noùi ñeán aâm bieát khaép, coù luùc ñoái vôùi ñoaïn maø noùi ñeán aâm bieát khaép, nhö baøi keä noùi: “Nho ñoàng ñöùc haïnh vaø tòch tónh, coù theå lôïi ích caùc theá gian, Coù trí coù naêng löïc bieát khaép, tham aùi sinh ra moïi khoå ñau. Coù trí noùi lôøi caàn phaûi laøm, khoâng laøm thì khoâng caàn phaûi noùi, Ngöôøi trí caàn phaûi bieát taát caû, coù noùi nhöng khoâng coù vieäc laøm.” Nhaân duyeân cuûa Vua Ña Caàu laø caên baûn cuûa tuïng naøy. Nghóa laø xöa kia coù vò Vua teân goïi Ña Caàu, baåm tính hung baïo, tham caàu khoâng chaùn, cöôùp ñoaït taøi saûn chaâu baùu cuûa ngöôøi daân trong nöôùc. Theá laø caùc quan phuï taù baøn baïc cuøng nhau pheá ngoâi cuûa vua, ñöa ngöôøi em keá leân ngoâi vua. Luùc aáy vua Ña Caàu ñeán neân aáp thuoäc vuøng bieân giôùi trong nöôùc, beän coû laøm deùp ñeå töï nuoâi soáng mình. Nhö vaäy qua thôøi gian daøi, em vua boãng nhieân nhôù laïi, hoûi caùc quan raèng: Ñaïi huynh cuûa ta ôû nôi naøo? Caùc quan

traû lôøi raèng: Nghe noùi ôû taïi neân aáp thuoäc vuøng bieân giôùi, beän coû laøm deùp töï soáng qua ngaøy. Nhaø vua nghe noùi trong loøng buoàn phieàn maø tö duy nhö vaäy: Anh mình ñaõ nhö vaäy, nay mình ñaâu caàn ôû ngoâi vua laøm gì? Laäp töùc cho ngöôøi môøi ñeán ban cho neân aáp, nhöng nhieàu ngöôøi laân caän khoâng cung caáp thöùc aên cho oâng ta. Nhö vaäy, laïi ban cho hai aáp, ba aáp cho ñeán neân nöûa ñaát nöôùc, oâng ta vaãn nhö xöa khoâng thoûa maõn lieàn tieáp tuïc daáy binh gieát cheát em mình töï leân ngoâi vua. Luùc aáy Thieân Ñeá thích bieát chuyeän roài nghó raèng: Nay vua aùc ñoäc naøy khoâng heà bieát ñeán aân nghóa, baây giôù Ta caàn phaûi ñeán doù löøa doái maø laøm phieàn loùng nhaø vua. Lieàn töï hoùa laøm hình Baø la moân, ñoäi muõ khoaùc aùo coù oâm bình caàm gaäy, ñi choã nhaø vua kia, noùi nhöõng lôøi toát laønh, ca ngôïi caàu nguyeän roài ñöùng ôû neân phía. Nhaø vua noùi: Naøy Phaïm chí! OÂng töø nôi naøo ñeán? Baø-la-moân noùi: Töø ngoaøi bieån roäng ñeán ñaây. Ngoaøi bieån

coù söï vieäc gì caêhng? Traû lôøi raèng: Toâi thaáy coù neân ñaát nöôùc aáy, yeân oån giuø coù vui veû, daân chuùng raát ñoâng, chaâu baùu kì laï ñaày ñuû khaép nöôùc aáy. Nhaø vua noùi: Söùc Ta coù theå coù ñöôïc ñieàu aáy khoâng? Baø la moân noùi; Ñi ñeán thì chaéc chaén coù theå coù ñöôïc. Nhaø vua laïi hoûi raèng: Ai daãn ñöôøng cho Ta? Traû lôøi raèng: Toâi coù theå daãn ñöôøng. Nhaø vua noùi: Maáy ngaøy seõ coù theå leân ñöôøng? Baûy ngaøy sau. Noùi xong lieàn ñi maát. Luùc aáy, vua Ña Caàu trieäu taäp binh lính, lo lieäu caùc thöù vaät duïng vaø löông thöïc ñaày ñuû. Ñeán ngaøy thöù baûy, xa giaù nghieâm tuùc saép söûa khôûi haønh, tìm Baø-la-moân nhöng cuoái cuøng khoâng theå naøo tìm ñöôïc. Nhaø vua lieàn buoàn phieàn daáy leân yù nghóa nhö vaäy: Neáu ñeán nôi aáy thì seõ coù nguoàn lôïi to lôùn! Bôûi vì maát ñi ñieàu aáy cho neân söï mong moõi khoâng ñöôïc nhö yù, lieàn ñi vaøo caên phoøng naëng tróu phieàn muoän oaùn giaän maø ngoài. Caû nöôùc khoâng ngöôøi naøo hieåu ñöôïc noãi saàu muoän cuûa nhaø vua. Luùc aáy, Boà-taùt Thích ca sinh soáng ôû thoân Ñaïi Baø-la-moân trong nöôùc aáy, coù chuùt nhaân duyeân cho neân ñi ñeán choán Vöông ñoâ, nghe söï vieäc nhö vaäy sinh taâm töông xoùt, noùi vôùi caùc quan raèng: toâi coù theå cõõi boû noåi saàu muoän thaét chaët trong taâm nhaø vua. Caùc quan hoan hyû daãn ñeán tröôùc nhaø vua, duøng lôøi toát laønh ñeå ca ngôïi vaø caàu nguyeän xong roài ñöùng ôû neân phía, giaûng giaûi keä trong phaåm Nghóa cho nhaø vua nghe: Ngöôøi höùng thuù mong caàu caùc duïc, luoân luoân khôûi leân nhöõng hy voïng. Neáu nhöõng ham muoán ñöôïc thoûa maõn, thì loøng daï voâ cuøng hoan hyû. Ngöôøi höùng thuù mong caàu caùc duïc, luoân luoân khôûi leân nhöõng hy voïng. Neáu nhöõng ham muoán khoâng ñöôïc thoûa maõn, thì saàu naõo nhö bò truùng teân. Nhö vaäy theo thöù töï giaûng giaûi keä tuïng chæ trích veà ham muoán trong phaåm Nghóa aáy cho nhaø vua nghe heát roài, laäp töùc Boà-taùt töï lìa xa nhieãm duïc. Nhaø vua nghe töùc thì tröø boû noåi saàu muoän trong taâm, lieàn vì Boà-taùt maø noùi baøi keä ñaàu: Nho ñaàu ñöùc haïnh vaø tòch tónh..., cho ñeán noùi roäng ra. Nghóa baøi tuïng naøy roõ raøng, khoâng caàn phaûi phaân bieät laøm gì. Boà-taùt vì nhaø vua noùi baøi tuïng thöù hai: Coù trí noùi lôøi caàn phaûi

laøm..., cho ñeán noùi roäng ra. Nöõa tröôùc cuûa baøi tuïng naøy laø quôû traùch Ñeá thích , nghóa laø ngöôøi coù trí noùi lôøi höùa heïn vôùi ngöôøi khaùc thì nhaát ñònh phaûi laøm, neáu khoâng muoán laøm thì khoâng neân noùi; nöõa sau laø traùch nhaø vua, nghóa laø ngöôøi coù trí caàn phaûi bieát taát caû, neáu coù noùi ra maø khoâng laøm thì coù yù muoán quaáy nhieãu naõo haïi nhau. Nhöng khoâng coù söï vieäc chaân thaät, sao nhaø vua doác loøng tin chaéc lôøi noùi huyeàn aõo kia? Ai seõ coù naêng löïc ñeán ñöôïc ngoaøi

bieån? Ai laïi coù naêng löïc ñeán ñöôïc bôø bieån beân kia? Mong nhaø vua ñöøng theo ñuoåi vieäc gì ngoaøi phaïm vi cuûa mình! Ñoái vôùi ñoaïn noùi ñeán aâm bieát khaép. Nhö trong kinh noùi: "Ñöùc Phaät baûo vôùi Tyø kheo: Ta seõ noùi cho oâng veà phaùp ñaõ bieát khaép, töï taùnh bieát khaép, ngöôøi coù naêng löïc bieát khaép. Phaùp ñaõ bieát khaép, ñoù laø naêm Thuû uaån. Töï taùnh bieát khaép, ñoù laø tham vónh vieãn ñoaïn tröø, ngöôøi coù naêng löïc bieát khaép, ñoù laø A-la-haùn vónh vieãn khoâng coøn caùc laäu, khoâng chaáp laø coù nhöõng phaùp khoâng caàn phaûi ghi nhôù sau khi Nhö lai dieät ñoä." Trong naøy, phaùp ñaõ bieát khaép goïi laø naêm Thuû uaån. Hoûi: Döïa vaøo söï bieát khaép naøo maø ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, laø trí bieát khaép, hay laø ñoaïn bieát khaép? Giaû söû nhö vaäy thì coù gì sai? Neáu döïa vaøo trí bieát khaép maø noùi, thì phaûi noùi taát caû phaùp laø nhöõng gì bieát khaép, taïi sao chæ noùi laø naêm Thuû uaån? Neáu döïa vaøo ñoaïn bieát khaép maø noùi, thì cuõng khoâng hôïp lyù, bôûi vì naêm Thuû uaån goàm caû hai söï bieát khaép, do ñoù nhöõng gì bieát khaép khoâng neân noùi laø chæ döïa vaøo ñoaïn bieát khaép? Ñaùp: Trong naøy chæ döïa vaøo trí bieát khaép maø noùi. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì neân noùi taát caû phaùp laø nhöõng gì bieát khaép, taïi sao chæ noùi laø naêm Thuû uaån? Ñaùp: Nhö trong Boán ñeá, chæ noùi Khoå ñeá laø caàn phaûi bieát khaép, giaûi thích nguyeân côù cuûa ñieàu aáy chính laø döïa vaøo ñaây. Coù sö khaùc noùi: Trong naøy chæ döïa vaøo ñoaïn bieát khaép maø noùi. Hoûi: Naêm Thuû uaån naøy goàm caû hai söï bieát khaép, do ñoù nhöõng gì bieát khaép khoâng neân noùi laø chæ döïa vaøo ñoaïn bieát khaép maø ñöa ra caùch noùi nhö vaäy? Ñaùp: Nhö trong Boán ñeá, chæ noùi dieät ñeá laø caàn phaûi taùc chöùng, giaûi thích veà nguyeân côù cuûa ñieàu aáy chính laø döïa vaøo ñaây. Trong naøy laïi coù neân nhaân baát coïng , ñoù laø ñoaïn bieát khaép chæ coù theå ñaït ñöôïc ñoái vôùi Thuû uaån, chöù khoâng phaûi laø töï taùnh bieát khaép naøo khaùc, nghóa laø tham vónh vieãn ñoaïn tröø, saân, si vónh vieãn ñoaïn tröø, taát caû phieàn naõo vónh vieãn ñoaïn tröø. Hoûi: Trong kinh khaùc noùi: "Taát caû haønh Ñoaïn Ly Dieät goïi laø caûnh giôùi cuûa Ñoaïn Ly Dieät." Taát caû haønh töùc laø taát caû phaùp höõu laäu, vì sao trong naøy chæ noùi taát caû phieàn naõo ñoaïn tröø goïi laø ñoaïn bieát khaép? Ñaùp: kinh aáy laø Lieãu nghóa thì khoâng coù caùch noùi naøo khaùc, kinh naøy laø Baát lieãu nghóa thì coù caùch noùi khaùc. Nghóa laø Ñöùc Theá Toân noùi: Phieàn naõo laø tröôùc tieân caùc phaùp höõu laäu ñeàu vónh vieãn ñoaïn tröø. Laïi nöõa, bôûi vì caùc phieàn naõo khoù ñoaïn tröø, khoù phaù boû, khoù coù theå vöôït qua ñöôïc, cho neân chæ noùi ñeán ñieàu ñoù. Laïi nöõa, bôûi vì caùc phieàn naõo coù

nhieàu tai hoïa sai laàm, khoâng nhaän ra chaùnh lyù, chöôùng ngaïi ñeán Nieát- baøn vaø caùc Thaùnh ñaïo, cho neân chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, bôûi vì phieàn naõo laø töï taùnh ñoaïn tröø, ñoaïn tröø roài khoâng thaønh töïu, phaùp höõu laäu khaùc khoâng phaûi laø töï taùnh ñoaïn tröø, ñoaïn tröø roài vaãn thaønh töïu, cho neân chæ noùi ñeán phieàn naõo vónh vieãn ñoaïn tröø. Laïi nöõa, bôûi vì caùc phieàn naõo ñang laàn löôït chuyeån tieáp traùi ngöôïc nhau vôùi Thaùnh ñaïo, caùc phaùp höõu laäu thieän-voâ phuù-voâ kyù khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân chæ noùi ñeán phieàn naõo. Nhö ngoïn ñeøn cuøng vôùi boùng toái laàn löôït chuyeån bieán traùi ngöôïc nhau, chöù khoâng phaûi laø bình ñöïng daàu baác ñeøn, nhöng luùc ngoïn ñeøn ñöôïc thaép saùng thì ñích thöïc coù coâng naêng phaù tan boùng toái, cuõng laøm cho bình ñöïng noùng leân daàu caïn tim chaùy. Nhö vaäy Thaùnh ñaïo cuøng vôùi phieàn naõo traùi ngöôïc laãn nhau, cho neân Thaùnh ñaïo hieän tieàn thì ñích thöïc ñoaïn tröø phieàn naõo, cuõng khieán cho phaùp höõu laäu khaùc bò ñoaïn tröø, bôûi vì phaùp höõu laäu vaø phieàn naõo cuøng chung söï ñoái trò. Ngöôøi coù naêng löïc bieát khaép, ñoù laø A-la-haùn, cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Höõu hoïc cuõng laø ngöôøi coù naêng löïc bieát khaép, vì sao chæ noùi laø A-la-haùn? Ñaùp: Bôûi vì döïa vaøo thuø thaéng maø noùi, nghóa laø phaùp Voâ hoïc laø phaùp thuø thaèng nhaát trong caùc phaùp, Boå-ñaëc-giaø-la Voâ hoïc laø baäc thuø thaéng nhaát ôû trong caùc Boå-ñaëc-giaø-la, cho neân chæ noùi ñeán A-la-haùn. Laïi nöõa, Hoïc tuy bieát khaép maø chöa coù naêng löïc ñoaïn khaép, Voâ hoïc bieát khaép maø cuõng coù naêng löïc ñoaïn khaép, cho neân chæ noùi ñeán Voâ hoïc. Laïi nöõa, trong naøy chæ noùi ñeán ñoaïn bieát khaép, nghóa laø Voâ hoïc cöùu caùnh vieân maõn ñoái vôùi ñoaïn bieát khaép, Höõu hoïc thì khoâng nhö vaäy, cho neân chæ noùi ñeán Voâ hoïc. Laïi nöõa, bôûi vì ñoaïn khaép cho neân goïi laø ñoaïn bieát khaép, Höõu hoïc thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng noùi ñeán Höõu hoïc. Laïi nöõa, tröôùc ñaây noùi taát caû phieàn naõo vónh vieãn ñoaïn tröø goïi laø ñoaïn bieát khaép, nay noùi thaønh töïu söï bieát khaép naøy chæ rieâng A-la-haùn. Nhöõng ngöôøi Quy y Phaät thì quy y nôi naøo? Cho ñeán noùi roäng ra Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ñoái vôøi ngöôøi khoâng phaûi laø nôi quy y maø khôûi leân yù töôûng quy y, bieåu hieän roõ raøng nôi quy y chaân thaät, khieán cho hoï rôøi boû nôi aáy quay veà nôi naøy. Nhö trong kinh noùi: “Moïi ngöôøi vì sôï haõi böùc baùch, phaàn nhieàu quay veà nöông töïa caùc nuùi, Vöôøn caây yeân laëng vaø röøng raäm , caây to ñôn ñoäc vaø thaùp mieáu… Quy y nôùi naøy khoâng öu vieät, quy y nôùi naøy khoâng toân quyù,

Khoâng nhôø vaøo quy y nôi naøy, coù theå giaûi thoaùt moïi ñau khoå. Ñoái vôùi nhöõng ngöôøi quy y Phaät, quy y Phaùp vaø quy y Taêng, ÔÛ trong phaïm vi Boán thaùnh ñeá, luoân luoân dung tueä maø quaùn saùt Bieát veà Khoå vaø Khoå taäp, bieát vónh vieãn vöôït qua caùc khoå, Bieát roõ veà Taùm chi Thaùnh ñaïo, höôùng veà choán Nieát-baøn an vui Quy y nôi naøy öu vieät nhaát, quy y nôùi naøy toân quyù nhaát, chaéc chaén nhôø quy y nôùi naøy, coù theå giaûi thoaùt moïi khoå ñau” Laïi

nöõa, vì ñoái vôùi ngöôøi quy y coù ngu si laàm laïc, giuùp cho hoï coù ñöôïc hieåu bieát ñuùng ñaén, khoâng coù gì löôõng löï. Nghóa laø hoaëc coù ngöôøi noùi: Quy y Phaät laø quy y thaân töôùng ñöôïc keát hôïp taïo thaønh do ñaàu coå buïng löng vaø tay chaân...cuûa Nhö lai. Nay hieån baøy thaân naøy do cha meï sinh ra vaø nuoâi lôùn, laø phaùp höõu laäu chöù khoâng phaûi laø nôùi quy y, nôùi quy y aáy laø Phaùp Voâ hoïc thaønh töïu Boà ñeà cuûa Phaät chính laø Phaùp thaân. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: Quy y Phaùp laø quy y Ba ñeá, hoaëc laø caùc phaùp thieän_ baát thieän-voâ kyù.., hoaëc laø Hoïc xöù cheá ñònh cho Tyø kheo, ñoù laø ñieàu naøy neân laøm-ñieàu naøy khoâng neân laøm... Nay hieån baøy nhöõng phaùp naøy laø höõu vi höõu laäu chöù khoâng phaûi laø nôi quy y, nôi quy y aáy chæ coù Dieät ñeá, laø Nieát-baøn heát aùi. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: Quy y Taêng laø quy y Taêng xuaát gia thuoäc boán doøng hoï. Nay hieån baøy oai nghi hình töôùng cuûa Taêng naøy, ñeàu laø höõu laäu chöù khoâng phaûi laø nôùi quy y, nôi quy y coù nghóa laø thaønh töïu phaùp Hoïc-Voâ hoïc cuûa Taêng giaø. Vì nhöõng nhaân duyeân naøy cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Nhöõng ngöôøi quy y Phaät thì quy y nôi naøo? Ñaùp: Neáu phaùp Phaät coù - hieän coù - töôûng cuøng vôùi töôûng maø thi thieát baèng moïi ngoân töø giaûi thích, goïi laø Phaät ñaø; quy y taát caû phaùp Voâ hoïc thaønh töïu Boà ñeà aáy, thì goïi laø quy y Phaät. Trong naøy neáu phaùp thaân thaät coù, thì ñoù laø hieån baøy thaät coù theå cuûa Phaât laáy phaùp laøm töï taùnh. Lôøi noùi naøy laø vì ngaên chnaë, hoaëc coù ngöôøi noùi: Phaät chæ laø teân goïi, chæ laø yù töôûng,chæ laø taïm möôïn ñeå chöù khoâng coù theå chaân thaät.hieän coù laø hieån baøy Theà cuûa Phaät nhö hieän taïi coù thaät chöù khoâng phaûi laø ñaõ töøng coù. Caùc yù töôûng laø hieån baøy duyeân vôùi nhöõng yù töôûng veà Phaät. Töôûng aáy laø hieån baøy töôûng naøy cuøng khôûi leân taát caû. Thi thieát nghóa laø döïa vaøo töôûng maø thi thieát teân goïi. Ngoân thuyeát nghóa laø döïa vaøo teân goïi maø chuyeån ñoåi baèng ngoân töø giaûi thích. Hoûi: Neáu phaùp Voâ hoïc thaønh töïu Boà-ñeà aáy laø Phaät chaân thaät thì trong kinh ñaõ noùi phaûi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Naøy Tröôûng giaû! Sao goïi laø Phaät? Nghóa laø coù ngöôøi hoï Thích caïo boû raâu toùc, khoaùc aùo caø sa, chaùnh tín xuaát gia, ñaày ñuû Nhaát thieát trí thì goïi laø Phaät”

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 34 616

Ñaùp: Duøng thaân sôû y ñeå hieån baøy phaùp naêng y, cho neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, ñoái vôùi lyù khoâng coù gì traùi ngöôïc. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì aùc taâm laøm thaân Phaät chaûy maùu, vì sao ñieàu aáy maéc toäi Voâ giaùn? Ñaùp: Bôûi vì laøm haïi thaân sôû y, khieán cho phaùp naêng y cuõng huûy hoaïi theo, cho neân phaûi maéc toäi Voâ giaùn. Laïi nöõa, thaân aáy duyeân vôùi phaùp Voâ hoïc thaønh töïu Boà ñeà, bôûi vì khôûi leân aùc taâm cho neân phaûi maéc toâi voâ giaùn, nghóa laø ngöôøi kia vì chaùn gheùt phaùp Voâ hoïc maø laøm toån haïi thaân Phaät thì phaûi maéc toäi voâ giaùn, chöù khoâng phaûi laø chæ khôûi taâm muoán laøm thaân Phaät chaûy maùu. Hoûi: Nhöõng ngöôøi quy y Phaùp thì quy y nôi naøo? Ñaùp: Neáu phaùp thaät coù, hieän coù, töôûng cuøng vôùi töôûng maø thi thieát baèng moïi ngoân töø giaûi thích, goïi laø Ñaït-ma, quy y aùi taän ly dieät vaø Nieát- baøn nhö

vaäy, thì goïi laø quy y phaùp. Trong naøy, neáu phaùp thaät coù, thì ñoù laø hieån baøy thaät coù Nieát-baøn. Lôøi noùi naøy vì ngaên chaën coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Chæ coù caùc Khoå dieät töø thì noùi laø Nieát-baøn, chöù khoâng phaûi laø theå thaät coù. Vì muoán hieån baøy Nieát-baøn thaät coù töï theå, cho neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy. Hieän coù laø hieån baøy Nieát-baøn nhö hieän taïi coù thaät chöù khoâng phaûi laø coù treân giaû thieát. Coøn laïi nhö tröôùc ñaõ giaûi thích. Coù baûn chæ noùi: Quy y aùi taän ly dieät vaø Nieát-baøn thì goïi laø quy y Phaùp chöù khoâng noùi ngoân töø nhö thaät coù, hieän coù... Ñieàu naøy coù nghóa gì? Nghóa laø theå cuûa Nieát-baøn vaéng laëng lìa xa töôùng, yù töôûng, teân goïi vaø ngoân töø giaûi thích voán khoâng ñaït tôùi, bôûi vì ôû trong phaïm vi khoâng coù maø chaáp laø khoâng, thì ñieàu naøy khoâng hôïp lyù. Vì taø kieán baùc boû khoâng coù Nieát-baøn vaéng laëng hieän thöïc coù theå ñaït ñöôïc, cho neân ñieàu naøy chæ caàn noùi laø ngöôøi tuïng queân maát. Hoûi: Nhöõng ngöôøi Quy Y Taêng thì quy y nôi naøo? Ñaùp: Neáu phaùp thaät coù, hieän coù töôûng cuøng vôùi töôûng maø thi thieát baèng moïi ngoân töø giaûi thích, goïi laø Taêng giaø, quy y taát caû phaùp, Hoïc - voâ hoïc thaønh töïu Taêng giaø aáy, thì goïi laø quy y Taêng. Trong naøy neáu phaùp thaät coù, thì ñoù hieån baøy thaät coù theå cuûa Taêng giaø laáy phaùp laøm töï taùnh. Lôøi noùi naøy laø ngaên chaën, hoaëc coù ngöôøi noùi: Taêng chæ laø teân goïi, chæ laø yù töôûng, chæ laø taïm möôïn ñeå thi thieát chöù khoâng coù theå chaân thaät. Hieän coù laø hieån baøy Theå cuûa Taêng nhö hieän taïi thaät coù chöù khoâng phaûi laø ñaõ töøng coù... Coøn laïi nhö tröôùc ñaõ giaûi thích. Hoûi: Caùi gì laø sôû quy y? Caùi gì laø naêng quy y? Quy y laø nghóa gì? Ñaùp: Sôû quy y nghóa laø toaøn phaàn Dieät ñeá vaø phaàn ít cuûa Ñaïo ñeá, ñoù laø töø ra hai ñaïo voâ laäu cuûa Boà-taùt, vaø töø ra ba ñaïo voâ laäu cuûa Ñoäc

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 34 617

giaùc, nhöõng ñaïo ñeá coøn laïi ñeàu laø sôû quy y thì coù ngöôøi noùi laø teân goïi..., coù ngöôøi noùi laø ngöõ nghieäp, coù ngöôøi noùi cuõng laø thaân nghieäp, coù ngöôøi noùi laø tín. Neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy. laø thaân nghieäp-ngöõ nghieäp vaø naêng löïc khôûi leân taâm, taâm sôû phaùp cuûa noù, cuøng vôùi caùc tuøy haønh. Nhö vaäy naêm uaån thieän laø theå cuûa Naêng quy y. nghóa cuûa quy y ñoù laø nghóa veà cöùu hoä laø nghóa cuûa quy y. Hoûi: Neáu nghóa veà cöùu hoä laø nghóa cuûa quy y, thì Thieân thuï cuõng ñaõ töøng quy y Tam baûo, taïi sao laïi ñoïa vaøo ñòa nguïc Voâ giaùn? Ñaùp: Nhöõng höõu tình quy y Phaät, Phaùp, Taêng baûo, khoâng phaù boû hoïc xöù khoâng vi phaïm luaät nghi, khoâng vöôït qua phaùp ñaéc, thì coù naêng löïc cöùu hoä; Thieân thuï phaù boû Hoïc xöù, huûy phaïm luaät nghi, traùi ngöôïc phaùp ñaéc, tuy quy y tam baûo maø khoâng ñaït ñöôïc cöùu hoä. Gioáng nhö ngöôøi sôï haõi keû thuø, tìm ñeán nöông nhôø Quoác vöông xin ñöôïc cöùu hoä, Quoác vöông baûo raèng: Neáu oâng luoân luoân töï mình khoâng traùi vôùi phaùp luaät cuûa ta, khoâng vöôït qua giôùi haïn ta quy ñònh, thì ta coù theå luoân luoân laøm nôi cöùu hoä cho oâng; neáu laøm traùi phaùp luaät cuûa ta, vöôït qua giôùi haïn ta ñaõ quy ñònh, thì ta khoâng theå naøo cöùu hoä ñöôïc. Chuùng sinh cuõng nhö vaäy, sôï haõi neõo aùc vaø khoå ñau cuûa sinh töû, cho neân quy y Phaät,

Phaùp,Taêng, neáu khoâng phaù hoûng giôùi, chòu khoù tu ñaïo thì ñöôïc cöùu hoä; coøn laïi thì khoâng nhö vaäy. Laïi nöõa, tuøy theo taâm quy y thuoäc ba phaåm Thöôïng Trung Haï, vaãn ñöôïc Tam baûo cöùu hoä nhö vaäy, do ñoù Thieân Thuï chæ tröø ra neân ñôøi ôû ñòa nguïc vaø coõi ngöôøi, ñoái vôùi nhöõng neõo aùc, neõo thieän khaùc thì sinh töû ñeàu ñaït ñöôïc Phi traïch dieät, leõ naøo laø khoâng phaûi laø Tam baûo cöùu hoä cho Thieân thuï hay sao? Vì vaäy nghóa veà cöùu hoä chính laø nghóa cuûa quy y. Hoûi: Quy y Phaät laø quy y neân ñöùc Phaät, hay laø heát thaûy chö Phaät? Giaû söû nhö vaäy thì coù gì sai? Neáu quy y neân Ñöùc Phaät thì laøm sao khoâng phaûi laø quy y neân phaàn ít? Neáu quy y heát thaûy chö Phaät thì laøm sao chæ noùi laø con quy y Ñöùc Phaät, chöù khoâng noùi laø heát thaûy? Trong kinh ñaõ noùi laïi thoâng hieåu nhö theá naøo? Nhö noùi: “Con laø ñeä töû cuûa Nhö lai Thaéng quaùn, con laø ñeâ töû cuûa Nhö lai Ñaûnh keá, cho ñeán con laø ñeä töû cuûa Nhö lai Naêng Tòch” Ñaùp: Neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Quy y Phaät laø quy y heát thaûy chö Phaät vì soá löôïng vöôït quaù haèng haø sa soá. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao chæ noùi laø con quy y Ñöùc Phaät, chöù khoâng noùi laø heát thaûy? Ñaùp: Phaät laø noùi toång quaùt thaâu nhieáp heát thaûy Nhö lai, bôûi vì cuøng chung chuûng loaïi cho neân duøng neân töø maø noùi heát thaûy.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 34 618

Hoûi: Trong kinh ñaõ noùi laïi thoâng hieåu nhö theá naøo? Nhö noùi: “Con laø ñeä töû cuûa Nhö lai Thaéng Quaùn…” Ñaùp: Tuøy theo söï xuaát gia thaáy ñöôïc chaân lyù nhôø vaøo Ñöùc Phaät aáy , thì noùi con laø Ñöùc Phaät aáy. Ñaây laø noùi veà nöông töïa chöù khoâng noùi ñeán quy y. Hoûi: Quy y Phaùp laø quy y caùc Uaån dieät cuûa töï töông tuïc, hay laø quy y caùc uaån dieät cuûa trí voâ tình? Giaû söû nhö vaäy thì coù gì sai? Neáu cuõng quy y caùc Uaån dieät cuûa Tha töông tuïc.., thì laøm sao chæ noùi laø con quy y Phaùp, chöù khoâng noùi laø heát thaûy? Vaû laïi, laøm sao noùi nghóa veà cöùu hoä laø nghóa cuûa quy y, bôûi vì caùc uaån dieät cuûa Tha töông tuïc…, ñoái vôùi mình khoâng coù nghóa veà cöùu hoä? Ñaùp: Neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Quy y heát thaûy uaån dieät cuûa Töï Tha töông tuïc vaø trí voâ tình. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao chæ noùi laø con quy y Phaùp, chöù khoâng noùi laø heát thaûy? Ñaùp: Phaùp laø noùi toång quaùt thaâu nhieáp heát thaûy phaùp dieät, bôûi vì cuøng chung chuûng loaïi cho neân duøng neân töø maø noùi heát thaûy Hoûi: Caùc uaån dieät cuûa Tha töông tuïc…, ñoái vôùi mình khoâng coù nghóa veà cöùu hoä, thì quy y laøm gì? Ñaùp: Phaùp aáy tuy ñoái vôùi mình khoâng coù nghóa veà cöùu hoä, maø phaùp aáy ñoái vôùi ngöôøi khaùc laïi coù nghóa veà cöùu hoä, bôûi vì söï cöùu hoä baèng nhau, cho neân cuõng quy y vaø döïa vaøo ñaây maø ñaït ñöôïc, do ñoù noùi ñeán quy y Neáu döïa vaøo töï taùnh tuøy theo phaùp höõu laäu coù nôi aáy, do Töï Tha maø ñaït ñöôïc lìa xa heä thuoäc, taát caû dieät ñoái vôùi mình ñeàu coù nghóa cöùu hoä. Hoûi: Quy y Taêng laø quy y neân ñeä töû cuûa Phaät, hay laø quy y taát caû ñeä töû cuûa Phaät? Giaû söû nhö vaäy thì coù gì sai? Neáu chæ quy y neân ñeä töû cuûa Phaät, thì laøm sao khoâng quy y neân phaàn ít? Neáu nhö quy y taát caû ñeä töû cuûa Phaät, thì laøm sao chæ noùi laø con quy y Taêng, chöù khoâng noùi laø heát thaûy? Vaû laïi, trong kinh noùi neân thoâng hieåu nhö theá naøo? Nhö noùi:

“Ñöùc Phaät baûo khaùch buoân: Ñôøi vò lai coù Taêng, oâng cuõng neân quy y.” Ñaùp: Neân noùi laø quy y taát caû ñeä töû cuûa Phaät. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao chæ noùi laø con quy y Taêng, chöù khoâng noùi heát thaûy? Ñaùp: Taêng laø noùi toång quaùt thaâu nhieáp caùc ñeä töû cuûa Phaät, bôûi vì cuøng chung chuûng loaïi cho neân duøng neân töø maø noùi heát thaûy. Hoûi: Trong kinh ñaõ noùi, laïi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Ñöùc

Phaät baûo vôùi khaùch buoân..,” Ñaùp: Quaù khöù-hieän taïi tuy cuõng coù ñeä töû cuûa Nhö lai khaùc maø khoâng phaûi laø hieän taïi troâng thaáy, Taêng ôû ñôøi vò lai hieän roõ vaø troâng thaáy, cho neân chæ noùi ñeán Taêng ôû ñôøi vò lai, bôûi vì hieåu raèng theá gian hieän taïi troâng thaáy nhö Kieàu-traàn-na… Laïi nöõa, bôûi vì hieån baøy Taêng baûo raát khoù ñöôïc gaëp, nghóa laø tuy Phaät xuaát hieän ôû theá gian maø Taêng haõy coøn chöa coù. Laïi nöõa Taêng ôû ñôøi vò lai khoâng phaûi laø hieän thaáy, cho neân Ñöùc Phaät chæ noùi ñeán Taêng vò lai laø coù khieán cho nhöõng khaùch buoân sih taâm khao khaùt vaø ngöôõng moä. Laïi nöõa, hieän taïi-quaù khöù tuy coù Taêng khaùc, nhöng ñöùc Phaät muoán hieån baøy trong vò lai seõ coù ñeä töû cuûa mình, cho neân noùi nhö vaäy. Laïi nöõa, trong kinh giaûi thích cuõng noùi, töùc laø hieån baøy cuõng coù ñeä töû cuûa Phaät khaùc khieán cho hoï quy y, sôï raèng khaùch buoân noùi laø khoâng coù Taêng baûo ôû vò lai, cho neân Ñöùc Phaät ví khaùch buoân maø noùi khieán cho cuõng quy y. Hoûi: ÔÛ neõo naøo vaø ôû nôi naøo coù söï quy y naøy? Ñaùp: Quy y coù hai loaïi: 1. Cuøng vôùi luaät nghi. 2. khoâng cuøng vôùi luaät nghi. Cuøng vôùi luaät nghi, laø chæ thuoäc veà ba chaâu cuûa loaøi ngöôøi chöù khoâng nôi naøo khaùc. Khoâng cuøng luaät nghi laø goàm caû caùc neõo, caùc nôi khaùc. Hoûi: Neáu khoâng thoï quy y maø thoï luaät nghi, thì luùc aáy coù ñöôïc luaät nghi hay khoâng? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi khoâng ñöôïc luaät nghi, bôûi vì ngöôøi thoï luaät nghi caàn phaûi döïa vaøo ba quy y, vì ba quy y laø cöûa ngoõ ñaït ñöôïc luaät nghi. Coù ngöôøi noùi cuõng ñöôïc luaät nghi, nghóa laø khoâng bieát thöù töï tröôùc sau ñeå thoï ba quy vaø luaät nghi, hoaëc queân maát, thì ngöôøi khoâng thoï ba quy maø thoï ñöôïc luaät nghi, nhö vaäy ngöôøi trao quyeàn phaûi maéc toäi; neáu nhö kieâu maïn maø khoâng thoï ba quy y, chæ thoï luaät nghi, thì ngöôøi aáy chaéc chaén khoâng theå ñöôïc. Hoûi: Laø caàn phaûi töï mình phaùt ra lôøi noùi baøy toû thoï quy y thì môùi ñöôïc quy y, hay laø ngöôøi khaùc noùi lôøi baøy toû thoï quy y thì cuõng ñöôïc quy y? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Caàn phaûi töï mình noùi lôøi baøy toû thoï quy y thì môùi ñöôïc quy y. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì trong kinh noùi neân thoâng hieåu nhö theá naøo? Nghóa laø “Luùc Ñöùc Theá Toân saép nhaäp Nieát-baøn, A-nan thöa vôùi Ñöùc Phaät: Trong thaønh Caâu-thi coù caùc löïc só vaø quyeán thuoäc cuûa hoï ñeàu cuøng

nhau quy y Phaät-Phaùp-Taêng baûo” Ñaùp: coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Nhôø Thaàn löïc cuûa Ñöùc Phaät luùc saép Nieát-baøn, döïa vaøo lôøi noùi cuûa ngöôøi khaùc baøy toû thoï ba quy y thì cuõng ñöôïc quy y, luùc khaùc thì khoâng

ñöôïc, maø caàn phaûi töï mình thoï. Coù sö khaùc noùi: Toân giaû A-nan tröôùc ñoù ñi vaøo thaønh Caâu-thi, cho caùc löïc só… thoï ba quy y roài, sau môùi thöa vôùi Ñöùc Phaät. Bôûi vì muoán hieån baøy Ñöùc Theá Toân saép nhaäp Nieát-baøn maø coùn coù voâ löôïng ñeä töû ñöôïc hoùa ñoä, cho neân noùi nhö vaäy, chöù khoâng phaûi laø do luùc naøy A-nan thöa vôùi Ñöùc Phaät môùi ñöôïc quy y. Laïi coù ngöôøi noùi cuûa ngöôøi khaùc baøy toû thoï ba quy y thì cuõng ñöôïc quy y, nhö ngöôøi nöõ Ca-thi-ca vaø nhöõng ngöôøi caâm khaùc, nhôø vaøo lôøi noùi cuûa ngöôøi khaùc maø baøy toû maø ñöôïc quy y. Hoûi: Coù ngöôøi coøn trong thai meï, hoaëc ñang coøn laø treû sô sinh, nhöõng baø meï thay con thoï ba quy y vaø luaät nghi, thì thai nhi hoaëc treû sô sinh caûm ñöôïc hay khoâng? Ñaùp: Bôûi vì thai nhi vaø treû sô sinh voâ taâm, tuy ñeàu khoâng caûm ñöôïc nhöng caàn phaûi cho thoï, khieán sau naøy treû thô aáy thuaän theo maø tu thieän, nghóa laø treû thô aáy tröôûng thaønh neáu phaù hoaïi Tam baûo, hoaëc taïo ra aùc nghieäp, thì hoï seõ bò quôû traùch raèng: luùc con coøn trong thai meï hoaëc ñang coøn laø treû sô sinh, tröôùc kia ñaõ thoï ba quy y vaø luaät nghi, laøm sao baây giôø laïi khinh cheâ Tam baûo taïo ra nhöõng aùc nghieäp? Ngöôøi aáy nghe maø hoå theïn, sinh loøng kính troïng Tam baûo, lìa boû nhöõng aùc nghieäp, laïi tieáp tuïc thoï trì. Vì coù lôïi ích nhö vaäy, cho neân caàn phaûi tröôùc tieân caàn phaûi thoï thay cho thai nhi vaø treû sô sinh. Laïi nöõa vì khieán cho Thieân thaàn uûng hoä con mình, cho neân nhöõng baø meï thay cho con mình thoï ba quy y vaø luaät nghi, nghóa laø thoï thay con roài tin töôûng cung kính Tam baûo, chö Thieân, Thieän thaàn chaéc chaén seõ uûng hoä thai nhi khoâng ñeå cho phaûi cheát baát ngôø, khoâng gaëp phaûi beänh taät nan y. Hoûi: Treû thô aáy trong ñôøi tröôùc tu thieän nghieäp gì, nay ôû trong buïng meï hoaëc ñang coøn laø treû sô sinh maø ñaõ ñöôïc meï cho thoï ba quy y vaø luaät nghi? Ñaùp: Treû thô aáy trong ñôøi tröôùc luoân luoân thích ca ngôïi ba quy y vaø giôùi haïnh thanh tònh cuõng khuyeán khích voâ löôïng traêm ngaøn höõu tình quy y Tam baûo vaø thoï giôùi thanh tònh, hoaëc laïi boá thí vaät duïng tieàn baïc cho ngöôøi khaùc thoï trì ba quy y vaø luaät nghi, cho neân thaân ñôøi naøy caûm ñöôïc lôïi ích toát laønh nhö vaäy. Nhö trong kinh noùi: “Ngöôøi quy y Phaät, khoâng rôi vaøo neõo aùc maø sinh trong choán trôøi-ngöôøi, thoï nhöõng nieàm vui söôùng” Hoûi: Hieän thaáy ôû theá gian, ngöôøi quy y Phaät, khoâng rôi vaøo neõo

aùc, hoaëc laø nhaän chòu nhieàu ñau khoå, vì sao Ñöùc Theá Toân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy? Ñaùp: Neáu taâm taêng thöôïng khoâng chuù yù ñeán thaân maïng, thì ngöôøi quy y Phaät caûm ñöôïc lôïi ích toát laønh naøy, chöù khoâng noùi laø taát caû cho neân khoâng traùi ngöôïc. Coù Sö khaùc noùi: Ñaây laø döïa vaøo ngöôøi ñaõ ñöôïc chöùng tònh maø noùi, chöù khoâng noùi laø taát caû. Hoûi: Phaät döïa vaøo Phaùp sinh ra, Phaùp hôn haún so vôùi Phaät, vì sao tröôùc tieân noùi laø quy y Phaät? Ñaùp: Phaät laø Giaùo chuû, neáu Ñöùc Phaät khoâng noùi thì phaùp khoâng hieån hieän ñöôïc, vì vaäy tröôùc heát laø quy y Phaät. Laïi nöõa, nhö ngöôøi coù beänh, tröôùc heát tìm toøi löông y. Tieáp ñoù caáu coù thuoác toát laønh, sau cuøng tìm ngöôøi chaêm soùc. Phaät nhö löông y, Phaùp nhö thuoác toát, Taêng nhö ngöôøi kheùo leùo chaêm soùc cho ngöôøi beänh uoáng thuoác, cho neân ba quy y theo thöù töï nhö vaäy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.